

A silhouette of a person with long hair and large, pointed ears, possibly a rabbit or a character with bunny ears, is shown against a sunset background. The person is facing away from the camera, looking out over a body of water. The sky is a mix of orange, yellow, and blue, with the sun low on the horizon. The water reflects the colors of the sky. The entire image is framed by a white border.

ALTAAR VAN ANTWERPEN

Altaar van Antwerpen

Hoe gaan we in Antwerpen om met verlies? Het Altaar van Antwerpen is een interactieve installatie die er elk jaar over reflecteert. Het is geïnspireerd op de relatie tussen leven en dood in de precolumbiaanse culturen in Zuid-Amerika en wordt sinds 2012 ter ere van de Día de Muertos opgesteld in het MAS. Bezoekers van het Altaar van Antwerpen kunnen er mensen herdenken. Al onze herinneringen zijn steeds met ons verbonden. We kunnen zelf een verbinding leggen met ons verleden. Net als het leven zelf, is het Altaar veelvormig en elk jaar anders; een kleurrijk organisme dat jaarlijks door een andere kunstenaar met een nieuwe betekenislaag wordt aangevuld. Het Altaar opstellen in een museum is een uitdaging, want hoe bewaar je iets dat niet te bewaren valt?

In contrast met het Altaar van Antwerpen wordt sinds 2013 ook een traditioneel Mexicaans altaar opgetrokken door een organisatie aangeduid door de Mexicaanse ambassade. Sinds 2017 is het Altaar van Antwerpen opgenomen in de collectie van het MAS. Het werd ook als 'ambassadeur' opgenomen in het register voor goede praktijkvoorbeelden van immaterieel erfgoed in Vlaanderen.

MAP - Mestizo Arts Platform

In Antwerpen leven meer dan 170 nationaliteiten samen. Mestizo Arts Platform is een collectief van kunstenaars met uiteenlopende culturele achtergronden en die allemaal in Europa wonen. Hun samenwerking omvat een onschatbare rijkdom aan verhalen en cultureel kapitaal. Ze mengen tradities, esthetiek en visies tot een groter cultureel geheel en verrijken de heersende cultuur met nieuwe perspectieven en informatie. Zo bouwen ze mee aan de toekomst en creëren ze een uniek en rijk cultureel erfgoed van ons allemaal.

Het MAS

Het MAS is een museum over wereldwijde verbondenheid tussen mensen. De museumcollecties komen vanuit allerlei verschillende denk- en leefwerelden. De grote variëteit aan objecten, waarvan de oorsprong in uiteenlopende verzamelingen ligt, is het vertrekpunt voor de stroom van verhalen die in het museum wordt verteld.

Werkwijze

MAP, de initiatiefnemer en curator van het Altaar van Antwerpen, vraagt elk jaar één of meerdere kunstenaars om aan de veelzijdige installatie een nieuwe laag toe te voegen. Met workshops of acties kunnen ook de bezoekers hun bijdrage leveren. Zo blijft het Altaar groeien en wordt het een levend museumstuk met een collectieve waarde.

Altar of Antwerp

How do we deal with loss in Antwerp?

The Altar of Antwerp is an interactive installation that reflects on it every year. It is inspired by the relationship between life and death in pre-Columbian cultures in South America and is set up in the MAS in honour of Día de Muertos since 2012. Visitors to the Altar of Antwerp can commemorate people there. We are always connected to all of our memories. We can connect ourselves to our past.

Just like life itself, the Altar takes many forms and is different every year; a colourful organism that is supplemented with a new layer of meaning by a different artist every year. Setting up the Altar in a museum is a challenge, because how do you preserve something that cannot be preserved?

In contrast to the Altar of Antwerp, since 2013, a traditional Mexican altar has been erected by an organisation appointed by the Mexican Embassy. Since 2017, the Altar of Antwerp has been part of the collection of the MAS. It has also been included as an 'ambassador' in the register of good practices for intangible heritage in Flanders.

MAP – Mestizo Arts Platform

More than 170 nationalities live together in Antwerp. Mestizo Arts Platform is a collective of artists from different cultural backgrounds, all living in Europe. Their collaboration includes an invaluable wealth of stories and cultural capital. They blend traditions, aesthetics and visions into a larger cultural whole and enrich the prevailing culture with new perspectives and information. In this way, they contribute to the future and create a unique and rich cultural heritage for all of us.

The MAS

The MAS is a museum about global connectedness between people. The museum's collections come from all sorts of different worlds of thought and life. The great variety of objects, whose origins lie in various collections, is the starting point for the stream of stories that are told in the museum.

Working method

MAP, the initiator and curator of the Altar of Antwerp, asks one or more artists to add a new layer to the versatile installation each year. By means of workshops or campaigns, visitors can also contribute to it. In this way, the Altar continues to grow and becomes a living museum piece of collective value.

Altaar van Antwerpen

Comment gérer les pertes à Anvers ? L'Altaar van Antwerpen est une installation interactive qui grandit chaque année. Il s'inspire de la relation entre la vie et la mort dans la culture précolombienne d'Amérique du Sud et est célébré au MAS, depuis 2012, en l'honneur du Dia de Muertos. Les visiteurs de l'Altaar van Antwerpen peuvent y commémorer certaines personnes. Nos souvenirs demeurent à jamais. Nous pouvons nous connecter à notre passé.

Tout comme la vie, l'Altaar est polygonal et différent d'année en année ; une composition riche en couleurs, reconstituée chaque année par un autre artiste qui lui donne une nouvelle couche de sens. Installer l'Altaar dans un musée est un véritable défi car comment peut-on garder ce qui ne peut être conservé ?

Contrairement à l'Altaar van Antwerpen, un autel traditionnel mexicain a été érigé, depuis 2013, par une organisation désignée par l'ambassade du Mexique. Depuis 2017, l'Altaar van Antwerpen appartient à la collection du MAS. Il a aussi été inscrit comme 'ambassadeur' dans le registre des bonnes pratiques de sauvegarde du patrimoine immatériel en Flandre.

MAP - Mestizo Arts Platform

Anvers rassemble plus de 170 nationalités. Mestizo Arts Platform est un collectif d'artistes d'origines culturelles différentes et tous vivent en Europe. Leur coopération aboutit sur une richesse inestimable d'histoires et de capital culturel. Ils mêlent traditions, esthétique et visions dans une entité culturelle plus large et enrichissent la culture dominante avec de nouvelles perspectives et informations. Ils contribuent à l'avenir et créent un patrimoine culturel unique et riche pour nous tous.

Le MAS

Le MAS est un musée qui connecte les gens de tous horizons. Les collections du musée proviennent de mondes de pensée et de vie différents. La grande variété d'objets dont les origines proviennent de diverses collections est le point de départ du flux d'histoires racontées dans le musée.

Le mode opératoire du

MAP, initiateur et curateur de l'Altaar van Antwerpen, demande chaque année à un ou plusieurs artistes d'ajouter une nouvelle couche à la structure polyvalente. Les visiteurs peuvent apporter leur contribution par le biais d'ateliers ou d'actions. Ainsi, l'Altaar continue de grandir et devient un musée vivant de valeur collective.

El Altar de Amberes

¿Cómo lidiamos con la pérdida? El Altar de Amberes es una instalación participativa que, cada año, nos invita a reflexionar sobre cómo nos vinculamos con todo aquello que abandona nuestras vidas. Inspirado en los fascinantes lazos entre la vida y la muerte de las culturas precolombinas, el Altar de Amberes se instaló en el MAS en el año 2012, durante la celebración del Día de Muertos. Desde entonces, el Altar de Amberes es un espacio que invita a los visitantes a pensar y a conmemorar a todas las personas cercanas que han perdido la vida. Todos nuestros recuerdos están siempre conectados a nosotros. Nosotros mismos podemos construir una conexión con nuestro pasado.

Al igual que la vida misma, el Altar muta permanentemente. Cada año, un artista es invitado a sumar una nueva capa de sentido a este organismo colorido y multiforme. Montar el altar en un museo es un desafío porque ¿cómo se conserva algo que no puede ser preservado? ¿Cómo conservar algo cuya esencia es el cambio constante?

El Altar de Amberes forma parte de la colección del MAS desde 2017. También fue incluido como “embajador” en el registro de buenas prácticas para el patrimonio intangible en Flandes.

Además del Altar de Amberes, desde el 2013, un altar tradicional mexicano es erigido por una organización designada por la Embajada de México.

MAP - Mestizo Arts Platform

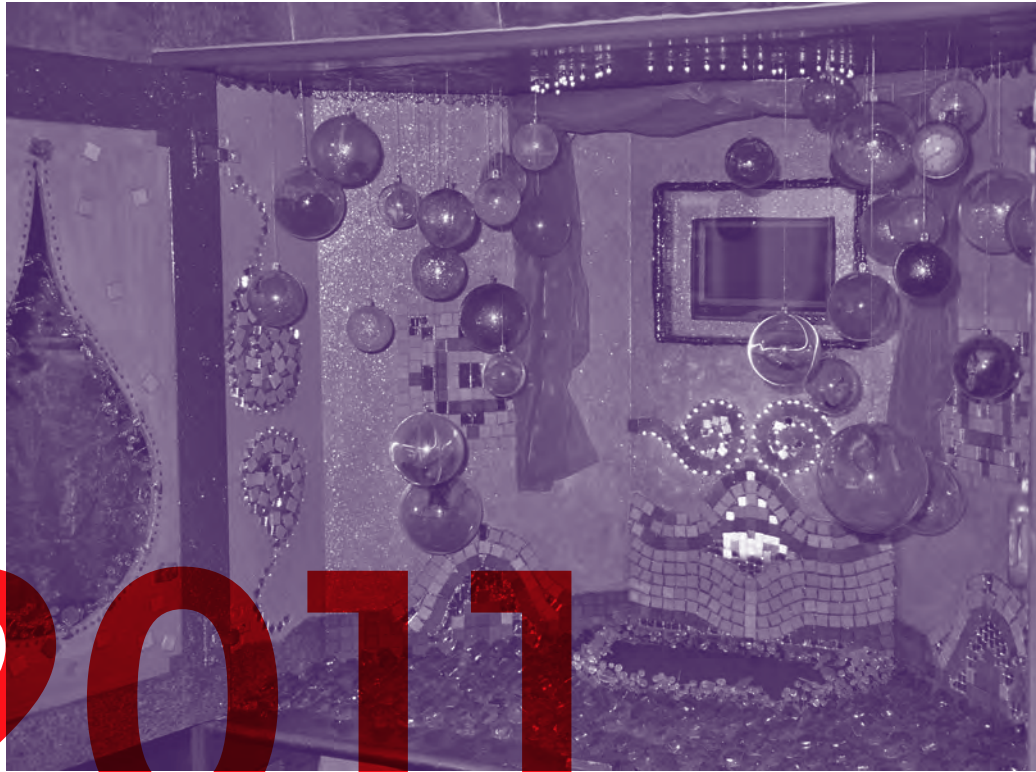
En Amberes conviven más de 170 nacionalidades. Mestizo Arts Platform es un colectivo de artistas de diferentes orígenes que residen en Europa. Trabajan con la riqueza de historias y capital cultural producto del encuentro de tantas identidades. Sus creaciones son una fusión de tradiciones, estéticas y experiencias que deconstruyen la cultura hegemónica, a partir de nuevas perspectivas y visiones. De esta manera, Mestizo Arts Platform promueve la generación de un patrimonio cultural y un futuro más rico y diverso.

Het MAS

Het MAS es un museo sobre la conexión global entre las personas. Sus colecciones, formadas por objetos de distintas regiones, son el punto de partida a una corriente de historias, formas de vivir y cosmovisiones.

Método de trabajo

Cada año, MAP, el curador del Altar de Amberes, pide a uno o más artistas que añadan una nueva capa de sentido a la instalación. Los visitantes también pueden participar del Altar, a través de distintos talleres y acciones. De esta manera, el Altar continúa creciendo y se convierte en una pieza de museo viva surgida del trabajo colectivo.

2011

2011

Colour portrait of Gauchito Gil. Printed and laminated image, decorated with coloured ribbons. 20 x 30 cm.

In several Latin American countries, the dead are honoured during Día de Muertos. Their deceased's altar is a gate through which the dead can rejoin the living. During the Mestizo Arts Festival in 2011, the Belgian-Mexican Patricia López will present the 'Las Cajas' ('The Boxes') exhibition. In the salon at the Arenberg, where the exhibition will take place, Mestizo Arts Platform set up Antwerp's first Altar; an intuitive whole with elements from various Latin American cultures. After the festival, Mestizo Arts Platform decided to turn the altar into an annually growing and changing installation, as a symbol of an Antwerp in motion. The figure of Gauchito Gil, a mythical 19th-century Argentinian folk hero, has already been given a place in this first version of the Altar of Antwerp.

The intuitive altar

L'autel intuitif

Dans plusieurs pays d'Amérique Latine, les morts sont honorés lors du Día de Muertos. L'autel de leurs familles est une porte qui permet aux morts de retourner aux vivants.

En 2011, la Belgo-Mexicaine Patricia López présentait son exposition « Las Cajas » ('Les Boîtes') au Mestizo Arts Festival. Dans le salon de l'Arenberg où se déroulait l'exposition, Mestizo Arts Platform mettait en place le premier Altaar van Antwerpen ; un ensemble intuitif d'éléments de diverses cultures latino-américaines. Après le festival, Mestizo Arts Platform décida de transformer l'autel en une installation annuelle de croissance et de changement, comme symbole d'une Anvers en mouvement. Le personnage de Gauchito Gil, mythique héros folklorique argentin du XIXe siècle, figurait déjà dans cette première version de l'Altaar van Antwerpen.

Portrait couleur de Gauchito Gil. Image imprimée et laminée, décorée de rubans de couleur. 20 x 30 cm.

Kleurenportret van Gauchito Gil. Gedrukte en gelamineerde afbeelding, versierd met gekleurde linten. 20 x 30 cm.

In verschillende Latijns-Amerikaanse landen worden tijdens Día de Muertos de doden geëerd. Het altaar van hun nabestaanden is een poort waardoor de doden zich weer even bij de levenden kunnen begeven. In 2011 presenteert de Belgisch-Mexicaanse Patricia López haar expo 'Las Cajas' ('De dozen') tijdens het Mestizo Arts Festival. In het salon in de Arenberg, waar de expo plaatsvindt, zet Mestizo Arts Platform een eerste Altaar van Antwerpen op; een intuïtief geheel met elementen uit verschillende Latijns-Amerikaanse culturen. Na het festival besluit Mestizo Arts Platform om van het altaar een jaarlijks groeiende en veranderende installatie te maken, als symbool van een Antwerpen in beweging. De figuur van Gauchito Gil, een mythische Argentijnse volksheld uit de 19de eeuw, krijgt alvast een plekje in deze eerste versie van het Altaar van Antwerpen.

Het intuïtieve altaar

El altar intuitivo

En varios países latinoamericanos se celebra el Día de Muertos, una fecha donde las familias honran a sus muertos. Para ello, las familias montan un altar que funciona como una puerta que le permite a los muertos reunirse con los vivos.

En 2011, la belga-mexicana Patricia López presentó su exposición "Las Cajas" en el salón del Arenberg, en el marco del Mestizo Arts Festival. En esta exposición Mestizo Arts Platform presentó el primer Altar de Amberes: un dispositivo que reunía elementos de diferentes culturas latinoamericanas como, por ejemplo, la figura del Gauchito Gil, un santo popular con muchos devotos en la Argentina. Después del festival, MAP decide convertir el altar en una instalación permanente, que se transforma año a año, como símbolo de un Amberes en movimiento.

Retrato en color del Gauchito Gil. Imagen impresa y laminada, decorada con cintas de color. 20 x 30 cm.

2012

2012

Six papier-mâché Catrinas, painted and decorated with scarves and veils. They all have a cavity in the middle, to keep relics of deceased loved ones. The Catrinas are between 91 and 126 cm high.

In 2012, the Altar was in the MAS for the first time. The Belgian-Mexican Patricia López added the first layer of meaning. The article los was added to Día de Muertos, building a bridge towards 'Day of the Dead' in Antwerp. In the first part of her diptych (2012-'13), Patricia developed a workshop in which 6 people participated: Elizabeth Carrazco, Luisa Bernal, Ken Bergers, Rocio Del Moral, Jasper Jeensma and Gaby van den Abeele. They were inspired by the artwork La Catrina by José Guadalupe Posadas – which in 2012 had been drawn exactly one hundred years ago. The participants each fashioned and decorated their own Catrina.

100 years of Catrina

Catrina a 100 ans

L'Altaar apparaît pour la première fois au MAS en 2012. La Belgo-Mexicaine Patricia López ajoute la première couche de sens. L'article 'los' est ajouté au Día de Muertos pour construire le pont vers le 'Jour des Morts' à Anvers. Dans la première partie de son diptyque (2012-'13), Patricia développe un atelier auquel participent 6 personnes : Elizabeth Carrazco, Luisa Bernal, Ken Bergers, Rocio Del Moral, Jasper Jeensma et Gaby van den Abeele. Ces dernières s'inspirent de l'œuvre d'art La Catrina de José Guadalupe Posadas - qui célébrait ses cent ans, précisément en 2012. Les participants ont façonné et décoré la Catrina, chacun à leur façon.

Six Catrina de papier mâché, peintes et décorées de châles et de voiles. Chacune possède une cavité en son centre pour préserver les reliques des proches décédés. Les Catrina mesurent entre 91 et 126 cm de haut.

Zes Catrina's van papier-maché, beschilderd en versierd met sjaltjes en sluiers. Ze hebben allemaal een holte in het midden, om relikwieën van overleden dierbaren in te bewaren. De Catrina's zijn tussen 91 en 126 cm hoog.

Het Altaar staat in 2012 voor het eerst in het MAS. De Belgisch-Mexicaanse- Patricia López voegt de eerste betekenislaag toe. Het lidwoord los wordt aan Día de Muertos toegevoegd, om de brug te bouwen naar 'Dag van de doden' in Antwerpen. In het eerste deel van haar tweeluik (2012-'13) ontwikkelt Patricia een workshop waaraan 6 mensen deelnemen: Elizabeth Carrazco, Luisa Bernal, Ken Bergers, Rocio Del Moral, Jasper Jeensma en Gaby van den Abeele. Ze laten zich inspireren door het kunstwerk La Catrina van José Guadalupe Posadas - dat in 2012 precies honderd jaar werd getekend. De deelnemers bewerken en versieren elk hun eigen Catrina.

100 jaar Catrina

100 años de Catrina

El Altaar llegó a Het MAS por primera vez en 2012. La artista belga-mexicana Patricia López es la primera invitada a participar. Patricia desarrolla un taller colaborativo junto a seis participantes para enriquecer el altar. Elizabeth Carrazco, Luisa Bernal, Ken Bergers, Rocio Del Moral, Jasper Jeensma y Gaby van den Abeele crean diferentes "Catrinas" inspiradas en el famoso grabado "La Catrina" de José Guadalupe Posadas.

Seis Catrinas de papel maché, pintadas y decoradas con pañuelos y velos. Todos tienen una cavidad en el medio, para guardar las reliquias de los seres queridos fallecidos. Las Catrinas tienen entre 91 y 126 cm de altura.

2013

2013

Eight painted papier-mâché skulls, decorated with mirrors, photographs, lights, feathers and other elements. They contained relics of deceased loved ones and were all around 22 by 25 cm in size.

Patricia Lopez built the second part of her diptych in 2013. She made Mexican skulls that the participants of the workshop worked on to their own taste: Barbara Bervoets, Luisa Bernal, Joana Rossi, Rocío del Moral, Marina Leal, Jessica van Wellen, Ken Bergers and Gaby van den Abeele. It was the first time that the contemporary altar had been in dialogue with a traditional Mexican altar. This was drawn up by Martha Carmona, deputy director of the National Museum of Anthropology in Mexico City. Martha also gave a lecture on Fiesta de Muertos.

Mexican skulls

Les crânes mexicains

Patricia Lopez s'attaque à la deuxième partie de son diptyque en 2013. Elle fabrique des crânes mexicains que chacun des participants à l'atelier adapte à sa guise : Barbara Bervoets, Luisa Bernal, Joana Rossi, Rocío del Moral, Marina Leal, Jessica van Wellen, Ken Bergers et Gaby van den Abeele.

C'est la première fois que l'autel contemporain vient à la rencontre d'un autel mexicain traditionnel. Ce principe fut imaginé par Martha Carmona, vice-présidente du Musée national d'Anthropologie de Mexico. Martha donne également une conférence sur : la Fiesta de Muertos.

Huit crânes de papier mâché peints, décorés de petits miroirs, de photos, de lumières, de plumes et d'autres détails. Ils contiennent des reliques d'êtres chers décédés et ont tous une taille d'environ 22 x 25 cm.

Acht beschilderde schedels van papier-maché, gedecoreerd met spiegeltjes, foto's, lichtjes, pluimen en andere elementen. Ze bevatten relikwieën van overleden dierbaren en zijn allemaal rond 22 bij 25 cm groot.

Patricia Lopez bouwt in 2013 aan het tweede deel van haar tweeluik. Ze maakt Mexicaanse schedels die de deelnemers van de workshop naar eigen believen bewerken: Barbara Bervoets, Luisa Bernal, Joana Rossi, Rocío del Moral, Marina Leal, Jessica van Wellen, Ken Bergers en Gaby van den Abeele. Het is de eerste keer dat het hedendaagse altaar in dialoog komt te staan met een traditioneel Mexicaans altaar. Dat wordt opgesteld door Martha Carmona, onderdirecteur van het Nationaal Museum voor Antropologie in Mexico-Stad. Martha geeft ook een lezing over Fiesta de Muertos.

Mexicaanse schedels

Calaveras mexicanas

En 2013, Patricia López creó un nuevo taller participativo para sumar una nueva capa de sentido al altar. En esta ocasión, participaron del taller Barbara Bervoets, Luisa Bernal, Joana Rossi, Rocío del Moral, Marina Leal, Jessica van Wellen, Ken Bergers y Gaby van den Abeele. Ellos intervinieron distintas calaveras tradicionales mexicanas realizadas por Patricia López. Se instala por primera vez un Altar Tradicional mexicano frente al Altar de Amberes. Martha Carmona, subdirectora del Museo Nacional de Antropología de la Ciudad de México, es la encargada de crearlo y da una conferencia sobre la Fiesta de Muertos.

Ocho calaveras de papel maché pintados, decorados con espejos, fotografías, luces, plumas y otros elementos. Contienen reliquias de seres queridos fallecidos y tienen un tamaño de unos 22 por 25 cm.

2014

Twenty crystals in different shapes, from 2 to 6 cm in size Kaleidoscope Memories video. 11 minutes in a loop

How do we talk about death? How do we imagine something we can't imagine? In 2014, the Argentinian artist Bárbara Echevarría created an installation and performance – Kaleidoscope Memories – that both offered an intimate look at rituals and stories that deal with loss. Four performers got to work: Sumeya Yaman, Melek Arslan, Lorenzo De Brabandere and Ismail L'hamiti. Filmmaker Alex Cordova portrayed their process. His videos were shown on screens during the installation.

This year, the traditional Mexican altar is an Altar del Guerrero, with elements typical of the state of the same name in Mexico and composed by Jeanette Rojas Dib and Natalia Velazco Placencia. In addition to many relics, 3,500 handmade flowers adorned this altar. Both the Altar of Antwerp and the traditional altar were linked to performances. One was performed by Bárbara Echevarría, the other by Los Diablos del Cerro de las Tablas, a performance group from Guerrero. The exhibition 'Mexican silver from Taxco' took place in the Umicore pavilion of the MAS. During the vernissage, a delegation of Mexican Antwerp residents read out a manifesto about the disappearance of students in Ayotzinapa.

Kaleidoscope Memories

Comment parler de la mort ? Comment imaginer une chose que l'on ne peut imaginer ? En 2014, l'artiste argentine Barbara Echevarría fera de Kaléidoscope Memories une installation et une performance qui offrent chacune une vision intime des rituels et des histoires qui traitent de la perte. Quatre artistes y participent : Sumeya Yaman, Melek Arslan, Lorenzo De Brabandere et Ismail L'hamiti. Le cinéaste Alex Cordova met en lumière leur processus. Pendant l'installation, les vidéos sont diffusées sur des écrans.

Cette année, l'autel traditionnel mexicain est un Altar del Guerrero, qui reprend des éléments typiques de l'état de Mexico, composé par Jeanette Rojas Dib et Natalia Velazco Placencia. Outre de nombreuses reliques, 3.500 fleurs artisanales ornent cet autel. Tant l'Altaar van Antwerpen que l'autel traditionnel sont liés aux performances. L'une est interprétée par Bárbara Echevarría, l'autre par Los Diablos del Cerro de las Tablas, groupe de performance du Guerrero. Le pavillon Umicore du MAS présente une exposition intitulée ' L'argent mexicain du Taxco'. Au cours du vernissage, une délégation d'Anverso du Mexique a lu un manifeste au sujet de la disparition d'étudiants à Ayotzinapa.

**Vingt cristaux de formes variées, allant de 2 à 6 cm.
Vidéo Kaléidoscope Memories. 11 minutes en boucle**

Twintig kristallen in verschillende vormen, van 2 tot 6 cm groot Video Kaleidoscope Memories. 11 minuten in een loop

Hoe vertellen we over de dood? Hoe verbeelden we iets wat we ons niet kunnen inbeelden? De Argentijnse kunstenares Bárbara Echevarría maakt in 2014 met Kaleidoscope Memories een installatie en performance die allebei een intieme kijk bieden op rituelen en verhalen die omgaan met verlies. Vier performers gaan aan de slag: Sumeya Yaman, Melek Arslan, Lorenzo De Brabandere en Ismail L'hamiti. Filmmaker Alex Cordova brengt hun proces in beeld. Zijn video's worden tijdens de installatie op beeldschermen vertoond.

Het traditionele Mexicaanse altaar is dit jaar een Altar del Guerrero, met elementen die typerend zijn voor de gelijknamige deelstaat in Mexico en samengesteld door Jeanette Rojas Dib en Natalia Velazco Placencia. Naast heel wat relikwieën, sieren ook 3.500 handgemaakte bloemen dit altaar. Zowel het Altaar van Antwerpen als het traditionele altaar worden gekoppeld aan performances. Eén wordt uitgevoerd door Bárbara Echevarría, de andere door Los Diablos del Cerro de las Tablas, een performancegroep uit Guerrero. In het Umicore-paviljoen van het MAS vindt de tentoonstelling 'Mexicaans zilver uit Taxco' plaats. Tijdens de vernissage leest een delegatie van Mexicaanse Antwerpenaren een manifest voor over de verdwijning van studenten in Ayotzinapa.

Kaleidoscope Memories

2014

**Veinte cristales de diferentes formas, de 2 a 6 cm de tamaño.
Recuerdos del caleidoscopio de video. 11 minutos en un bucle.**

¿Cómo hablamos de la muerte? ¿Cómo imaginamos algo que no podemos imaginar? En 2014, la artista argentina Bárbara Echevarría fue invitada a intervenir el altar. Bárbara creó una instalación y una performance con Kaleidoscope Memories que ofrecen una mirada íntima a los rituales e historias que tratan sobre la pérdida.

Cuatro artistas participaron de las obras: Sumeya Yaman, Melek Arslan, Lorenzo De Brabandere e Ismail L'hamiti. El proceso de trabajo fue registrado por el cineasta Alex Cordova y proyectado durante la instalación. Ese año, el altar tradicional mexicano fue construido con elementos típicos del estado mexicano de Guerrero. Su realización estuvo en manos de Jeanette Rojas Dib y Natalia Velazco Placencia. Además de muchas reliquias, este altar estuvo adornado por 3.500 flores hechas a mano.

Otras actividades vinculadas a los altares fueron dos performances, una interpretada por Bárbara Echevarría y otra por Los Diablos del Cerro de las Tablas, una compañía escénica de Guerrero. También se presentó la exposición "Plata mexicana de Taxco" en el pabellón Umicore del Het MAS. En ese marco, una delegación de residentes mexicanos de Amberes leyó un manifiesto sobre la desaparición de estudiantes en Ayotzinapa.

Memorias del caleidoscopio

2015

2015

**Two paintings.
Various techniques on wood (acrylic paint, oil paint, graffiti, cardboard)
180 x 180 cm**

In 2015, the ephemeral character of street art took centre stage, under the title 'MURAL, la pared como un lienzo - MURAL, the wall as a canvas'. Contemporary Antwerp artists referred to Mexican street art and the work of Mexican muralist Diego Rivera (1886-1957) was central. The partners in the project were Arenberg, De Studio, wpZimmer, KVS, 't Arsenal, KOP and Spoorwegen Luchtbal. Artist Bart Boudewijns, alias SMOK, made a portrait of Diego Rivera. Elizabeth Carrazco and Alex Cordova created a work about the murder of the students of Ayotzinapa.

Ephemerality is key

Atout de volatilité

En 2015, le caractère volatile du street art fait la une, sous l'appellation 'MURAL, la pared como un lienzo - MURAL, le mur pour toile'. Les artistes contemporains anversois se réfèrent au street art mexicain et l'œuvre du peintre muraliste mexicain Diego Rivera (1886-1957) en occupe le centre. L'Arenberg, De Studio, wpZimmer, KVS, 't Arsenal, KOP et Spoorwegen Luchtbal sont les partenaires de ce projet. L'artiste Bart Boudewijns, alias SMOK, érige un portrait de Diego Rivera. Elizabeth Carrazco et Alex Cordova réalisent un travail sur le meurtre des étudiants d'Ayotzinapa.

Deux tableaux.

**Diverses techniques sur bois (peinture acrylique, peinture à l'huile, graffiti, carton)
180 x 180 cm**

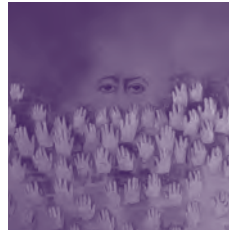
Twee schilderijen.

Diverse technieken op hout (acrylverf, olieverf, graffiti, karton)

180 x 180 cm

In 2015 staat het vluchtige karakter van street art centraal, onder de noemer 'MURAL, la pared como un lienzo - MURAL, de muur als canvas'. Hedendaagse Antwerpse kunstenaars refereren naar Mexicaanse street art en het werk van de Mexicaanse muralist Diego Rivera (1886-1957) staat centraal. De partners van het project zijn de Arenberg, De Studio, wpZimmer, KVS, 't Arsenaal, KOP en Spoorwegen Luchtbal. Kunstenaar Bart Boudewijns, alias SMOK, maakt een portret van Diego Rivera. Elizabeth Carrazco en Alex Cordova maken een werk over de moord op de studenten van Ayotzinapa.

Vluchtigheid troef

El triunfo de la fugacidad

En 2015, el carácter efímero del arte callejero intervino el Altar de Amberes. Bajo el título "MURAL, la pared como un lienzo", artistas urbanos de Amberes crearon murales inspirados en la obra del muralista mexicano Diego Rivera (1886-1957) en seis centros artísticos belgas: Arenberg, De Studio, wpZimmer, KVS, 't Arsenaal, KOP y Spoorwegen Luchtbal.

Para el Altar de Ambeers, el artista Bart Boudewijns, alias SMOK, realizó un retrato de Diego Rivera. Elizabeth Carrazco y Alex Cordova realizaron una obra sobre el asesinato de los estudiantes de Ayotzinapa.

Dos pinturas.

Varias técnicas sobre madera (pintura acrílica, pintura al óleo, graffiti, cartón)

180 x 180 cm

2016

Object book with transparent folios containing stories about loss in the city of Antwerp, by rapper Spitler and dancer Yentl De Werdt. 25 x 25cm
Object book with transparent folios by designer Jelle Jaspers and Mestizo Arts Platform. 25 x 25cm

The city does not exist, it is a mix of places, a depot of memories and the backdrop for the actions of its residents. All together, we are testing out its limits. In 2016, MAPping was the theme of the Altar of Antwerp. Artists and the public drew out the course of their lives in the city. They told stories about loss that were literally mapped out by artist Lucila Guichón. Younes van den Broeck (alias Spitler) and Yentl De Werdt gave a performance, Jelle Jaspers designed the publication 'MAPping Antwerp'. On the day of the vernissage, the audience also added their own route to the altar.

MAPping - our memory mapped out

MAPping – notre mémoire cartographiée.

La ville n'existe pas, elle est un mélange de lieux, un dépôt de souvenirs et le décor des actions de ses habitants. Tous ensemble, nous sapons ses frontières. En 2016, MAPping était le thème de l'Altaar van Antwerpen. Les artistes et le public dessinent leur parcours de vie dans la ville. Ils rapportent des histoires sur la perte, histoires cartographiées par l'artiste Lucila Guichón. Younes van den Broeck (alias Spitler) et Yentl De Werdt réalisent une performance, Jelle Jaspers réalise la publication de 'MAPping Antwerpen'. Le jour du vernissage, le public a ajouté son propre parcours à l'Altaar.

Livre d'objets avec folios transparents et histoires sur la perte dans la ville d'Anvers, par le rapper Spitler et la danseuse Yentl De Werdt. 25 x 25 cm

Livre d'objets avec folios transparents par le créateur Jelle Jaspers et Mestizo Arts Platform. 25 x 25 cm

Objectboek met transparante folio's met verhalen over verlies in de stad Antwerpen, van rapper Spitler en danseres Yentl De Werdt. 25 x 25 cm

Objectboek met transparante folio's door ontwerper Jelle Jaspers en Mestizo Arts Platform. 25 x 25 cm

Dé stad bestaat niet, ze is een mix van plekken, een depot van herinneringen én het decor van de acties van haar bewoners. Allemaal samen tasten we haar grenzen af. In 2016 is MAPping het thema van het Altaar van Antwerpen. Artiësten en publiek tekenen hun levensparcours uit in de stad. Ze brengen verhalen over verlies die door kunstenaars Lucila Guichón letterlijk in kaart worden gebracht. Younes van den Broeck (alias Spitler) en Yentl De Werdt houden een performance, Jelle Jaspers ontwerpt de publicatie 'MAPping Antwerpen'. Op de dag van de vernissage voegt ook het publiek zijn eigen parcours toe aan het Altaar.

MAPping – ons geheugen in kaart

MAPping - nuestra memoria sobre un mapa

En 2016, el tema del Altar de Amberes fue la cartografía. Bajo el nombre de MAPping, se invitó a los participantes a explorar los límites de la ciudad. Porque la ciudad no existe en sí misma.

La ciudad es una mezcla de lugares, un depósito de recuerdos y el telón de fondo de las acciones de sus habitantes. En esta ocasión, los artistas y el público dibujaron sus trayectorias de vida en la ciudad. Ambos aportaron historias sobre pérdidas, que fueron trazadas sobre un mapa pensado por la artista Lucila Guichón. Younes van den Broeck (alias Spitler) y Yentl De Werdt realizaron una performance. Jelle Jaspers diseñó la publicación 'MAPping Antwerpen'.

Libro objeto con folios transparentes con historias sobre la pérdida en la ciudad de Amberes, del rapero Spitler y la bailarina Yentl De Werdt. 25 x 25 cm.

Libro objeto con folios transparentes del diseñador Jelle Jaspers y Mestizo Arts Platform. 25 x 25 cm

2017

2017

**5 glass bottles with wild flowers on strong water, accompanied by the initials of the maker. Next to the jars are portraits of the beloved deceased.
Dimensions between 5 and 20 cm**

Can we stop time? With Stop the Time, Joana Rossi presented time as something tangible that we are constantly losing. But are we really losing it? Can we go back to stopped time? And will it still be the same? One thing is certain: everything that is lost remains as a silent imprint in memories and actions. In 2017, the installation consisted of a selection of bottles filled with wild flowers on strong water. The bottles welcomed the objects that Antwerp citizens brought from their beloved deceased to the MAS. The following year, Aimée Zito Lema presented a photo installation starring these objects.

Stop the Time

Stop the Time

Pouvons-nous arrêter le temps ? Avec Stop the Time, Joana Rossi présente le temps comme quelque chose de tangible que nous perdons constamment. Mais le perdons-nous vraiment ? Pouvons-nous revenir au temps qui s'est arrêté ? Et sera-t-il toujours le même ? Une chose est sûre : tout ce qui est perdu reste imprimé dans les souvenirs et les actions comme une empreinte silencieuse. En 2017, l'installation consiste en une sélection de bouteilles remplies de fleurs sauvages sur une eau forte. Les bouteilles accueillent les objets de leurs précieux proches décédés que les Anversois apportent au MAS. L'année suivante, Aimée Zito Lema présente une installation photo avec ces objets dans le rôle principal.

**5 bouteilles en verre avec des fleurs sauvages sur une eau forte, signées des initiales de l'auteur. À côté des petits pots, l'on peut voir des portraits des êtres chers.
Dimensions entre 5 et 20 cm**

5 glazen flesjes met wilde bloemen op sterk water, vergezeld van de initialen van de maker. Bij de potjes staan portretten van geliefde overledenen. Afmetingen tussen 5 en 20 cm

Kunnen we de tijd stoppen? Joana Rossi stelt met Stop the Time tijd voor als iets tastbaars dat we constant verliezen. Maar verliezen we hem echt? Kunnen we terug naar de gestopte tijd? En is hij dan nog hetzelfde? Eén ding is zeker: alles wat verloren gaat, blijft als een stille afdruk bewaard in herinneringen en handelingen. De installatie bestaat in 2017 uit een selectie van flesjes gevuld met wilde bloemen op sterk water. De flesjes verwelkomen de voorwerpen die Antwerpenaren van hun dierbare overledenen naar het MAS brengen. Het jaar nadien presenteert Aimée Zito Lema een foto-installatie met deze objecten in de hoofdrol.

Stop the Time

Detener el tiempo

¿Podemos detener el tiempo? Joana Rossi con Stop the Time presenta al tiempo como algo tangible que perdemos constantemente. Pero, ¿lo perdemos de verdad? ¿El tiempo puede detenerse? ¿Y seguiría siendo el mismo? Una cosa es cierta: todo lo que se pierde permanece como una huella silenciosa en los recuerdos y acciones.

En 2017, la instalación del Altar consistió en una selección de frascos llenos de flores silvestres en conserva. Las botellas acogen los objetos que los ciudadanos de Amberes traen de sus amados difuntos al Het MAS.

5 botellas de vidrio con flores silvestres en agua fuerte, acompañadas de las iniciales de la autora. Al lado de las botellas hay retratos de personas fallecidas queridas. Dimensiones entre 5 y 20 cm.

2018

2018

8 dust-stamped photos, between 1 and 2 metres high Megaphone with the poem by Rojo Cordova

In 2018, Aimée Zito Lema built an installation with the objects of Antwerp citizens from 2017, based on photographs of the objects and the accompanying stories. The installation came into its own in the Celebration! exhibition by the MAS. Pictures of it were included in the Altar of Antwerp. Rojo Cordova, a slam poet from Mexico City, worked for three months on The Belgian Link project, in which he compared Brussels with Mexico City. His investigation ended in a 'psychomagical' performance at the KVS in Brussels. At the MAS, he performed a poem about Jesús Malverde, a character from contemporary Mexican mythology. To reinforce his words and performance, Rojo used a megaphone.

Souvenirs of memory

Souvenirs de mémoire

En 2018, Aimée Zito Lema construit, avec les objets amenés par les Anversois en 2017, une installation basée sur des photos des objets et de leurs histoires. L'installation se trouve à l'expo Feest! du MAS. Les photos sont incluses dans l'Altaar van Antwerpen. Rojo Cordova, un poète Slam de la ville de Mexico, travaillera trois mois sur le projet The Belgian Link, dans lequel il compare Bruxelles à la ville de Mexico. Sa recherche se termine sur une performance 'psychomagique' dans le KVS de Bruxelles. Au MAS, il rapporte un poème sur Jesus Malverde, un personnage de la mythologie mexicaine contemporaine. Pour renforcer ses mots et sa performance, Rojo utilise un mégaphone.

**8 photos estampillées sur toile, entre 1 et 2 mètres de haut
Mégaphone et poème de Rojo Cordova**

8 op stof gestempelde foto's, tussen 1 en 2 meter hoog Megafoon met het gedicht van Rojo Cordova

In 2018 bouwt Aimée Zito Lema met de voorwerpen van Antwerpenaren uit 2017 een installatie, gebaseerd op foto's van de objecten en de bijbehorende verhalen. De installatie komt tot haar recht in de expo Feest! van het MAS. Foto's daarvan worden opgenomen in het Altaar van Antwerpen. Rojo Cordova, een slamdichter uit Mexico-Stad, gaat drie maanden aan de slag met project The Belgican Link waarin hij Brussel met Mexico-Stad vergelijkt. Zijn onderzoek eindigt in een 'psychomagische' performance in de KVS in Brussel. In het MAS brengt hij een gedicht over Jesús Malverde, een personage uit de hedendaagse Mexicaanse mythologie. Om zijn woorden en performance kracht bij te zetten, gebruikt Rojo een megafoon.

Souvenirs van het geheugen

Recuerdos de la memoria

En 2018, Aimée Zito Lema construyó una instalación basada en las fotografías de los objetos y las historias sobre seres queridos difuntos que los ciudadanos de Amberes sumaron al Altaar realizado en el 2017. La instalación se presentó en la exposición ¡Fiesta! de Het MAS. Las fotografías se incluyeron en el Altaar de Amberes. Rojo Córdova, poeta slam de la Ciudad de México, trabajó durante 3 meses en el proyecto The Belgican Link, en el que compara Bruselas con la Ciudad de México. Su investigación concluyó en un acto "psicomágico" en la KVS de Bruselas. En el Het MAS interpretó un poema sobre Jesús Malverde, un personaje de la mitología mexicana contemporánea.

**8 fotografías estampadas en tela, de entre 1 y 2 metros.
Megáfono que utilizó Rojo Córdova para su performance
intervenido con el texto de su poema.**

Digital colour photo of Cuauhtémoc Garmendia with accompanying text.

Variou dimensions

Object box with light, mirrors and paper tape filled with portraits and text evoking the deceased. 35 x 25 x 25 cm

In 2019, photographer Cuauhtémoc Garmendia added a photo by Ricardo to the Altar of Antwerp as a symbol for human rights defenders in the world who became victims of violence. In his parallel exhibition on Día de los Muertos in the Permeke library, he showed photographs about loss. Lucila Guichón and Gerardo Salinas created an interactive concept for the Altar: visitors had the opportunity to take a photo of themselves in a photo booth. On the back, they described a feeling, a moment, an object or a person they wanted to recall. The photos ended up in an Object Box that will forever be part of the Altar of Antwerp. Lucila also gave a children's workshop on 'making ritual masks', to evoke the powers of animals, gods or nature. The pictures of the masked children also went into the box.

Photobox

En 2019, le photographe Cuauhtémoc Garmendia ajoute à l'Altaar van Antwerpen, une photo de Ricardo en tant que symbole des défenseurs des droits des personnes dans le monde qui ont été victimes de violence. Une exposition similaire sur le Día de los Muertos dans la bibliothèque de Permeke montre des photos sur la perte. Lucila Guichón et Gerardo Salinas ont créé un concept interactif pour l'Altaar : les visiteurs ont l'opportunité de faire une photo d'eux-mêmes dans un photomaton. À l'arrière, ils décrivent un sentiment, un moment, un objet ou une personne qu'ils voudraient rappeler. Les photographies arrivent dans une Boîte à Objets qui appartiendra désormais à l'Altaar van Antwerpen. Lucila anime également un atelier pour enfants qui « créent des masques rituels » pour évoquer les pouvoirs des animaux, des dieux ou de la nature. Les photos des enfants masqués sont aussi placées dans la boîte.

Photo numérique couleur de Cuauhtémoc Garmendia avec texte d'accompagnement.

Différents formats

Boîte d'objets avec lumière, miroirs et rubans de papier collant remplie de portraits et de textes qui évoquent les personnes décédées. 35 x 25 x 25 cm

Digitale kleurenfoto van Cuauhtémoc Garmendia met bijhorende tekst.

Diverse afmetingen

Objectdoos met licht, spiegels en papieren plakband gevuld met portretten en tekst die de overledenen oproepen. 35 x 25 x 25 cm

Fotograaf Cuauhtémoc Garmendia voegt in 2019 een foto van Ricardo toe aan het Altaar van Antwerpen als symbool voor mensenrechtenverdedigers in de wereld die slachtoffer werden van geweld. In zijn gelijklopende tentoonstelling over Día de los Muertos in de Permeke bibliotheek toont hij foto's over verlies. Lucila Guichón en Gerardo Salinas creëren voor het Altaar een interactief concept: bezoekers krijgen de kans om van zichzelf een foto te maken in een fotobooth. Op de achterkant beschrijven ze een gevoel, een moment, een voorwerp of een persoon die ze willen terugroepen. De foto's komen in een Objectdoos terecht die voor altijd deel blijft uitmaken van het Altaar van Antwerpen. Lucila geeft ook een kinderworkshop 'rituele maskers maken', om de krachten van dieren, goden of de natuur op te roepen. Ook de foto's van de gemaskerde kinderen gaan mee de doos in.

Photobox

En 2019 el fotógrafo Cuauhtémoc Garmendia añadió la fotografía 'Ricardo (nombre inventado)' al Altar de Amberes como símbolo de los defensores de los derechos humanos que han sido víctimas de la violencia. En su exposición paralela del Día de los Muertos en la biblioteca de Permeke, exhibió fotografías sobre la pérdida. Lucila Guichón y Gerardo Salinas crean un concepto interactivo para el Altar: los visitantes tienen la oportunidad de hacerse una foto en un fotomatón. Quienes participaron, debían escribir en el dorso de la foto un sentimiento, un momento, un objeto o una persona que querían recordar. Las fotos quedaron guardadas en una Caja objeto que será un elemento permanente del Altar de Amberes.

Lucila también dió un taller para niños de "fabricación de máscaras rituales", para evocar los poderes de los animales, los dioses o la naturaleza. Las fotografías de los niños enmascarados también serán atesorados en la caja.

Foto digital en color de Cuauhtémoc Garmendia con texto adjunto.

Varios tamaños

Caja objeto con luz, espejos y cintas de papel llena de retratos y textos que evocan a los fallecidos. 35 x 25 x 25 cm.

FOTO WERPEN

ARTWERPEN

2020

ALTARPHONE: geassembleerd object; luidspreker en archief met QR-code als poort naar de speellijst.

Video van Antwerpse kunstenaars die hun bijdrage aan de playlist documenteren.

Bepaalde liedjes brengen ons terug naar een vroeger moment in ons leven. Ze bouwen een brug naar onze herinneringen en gevoelens. Gerardo Salinas, Lucila Guichón en Joana Rossi creëren voor het Altaar van Antwerpen A PLAYLIST: de soundtrack van de stad. Deze lijst bestaat uit muzieknnummers die voor Antwerpenaren verbonden zijn met een moment, een persoon of een gevoel uit het verleden dat zij opnieuw willen oproepen. De playlist wordt in de komende jaren verder aangevuld. In het Altaar van Antwerpen komt de ALTARPHONE te staan, een object als poort naar de speellijst, samen met een het liedje aan de lijst hebben toegevoegd. Gerardo Salinas maakt samen met de kunstenaars Gea Zazil, Joana Rossi, Juan Carlos Bonifaz, Lucila Guichón en Javier Perugachi een performatieve rondleiding.

A PLAYLIST

Ciertas canciones nos llevan a un momento anterior de nuestras vidas. Construyen un puente hacia nuestros recuerdos y sentimientos. Gerardo Salinas, Lucila Guichón y Joana Rossi crearon una Playlist para el Altar de Amberes: la banda sonora de la ciudad. Esta lista consiste en canciones que para los amberinos están vinculadas a un momento, una persona o un sentimiento del pasado que quisieron evocar nuevamente. Cada persona del público agrega una canción y de esta forma la lista de reproducción se ampliará en los próximos años. En el Altar de Amberes se colocó el ALTARPHONE, un objeto ensamblado como puerta de entrada a la lista de reproducción, junto con una canción añadida a la lista. Gerardo Salinas junto con los artistas Gea Zazil, Joana Rossi, Juan Carlos Bonifaz, Lucila Guichón y Javier Perugachi realizan una visita guiada performativa.

ALTARPHONE: objeto ensamblado; parlante y archivo con código QR como puerta de entrada a la lista de reproducción.

Video de los artistas de Amberes documentando su contribución a la "Playlist" producido por Javier Perugachi

ALTARPHONE: assembled object; speaker and archive with QR code as a gateway to the playlist.

Video of Antwerp artists documenting their contribution to the playlist.

Certain songs take us back to an earlier time in our lives. They build a bridge to our memories and feelings. Gerardo Salinas, Lucila Guichón and Joana Rossi created A PLAYLIST: the soundtrack of the city for the altar of Antwerp. This list consisted of songs that, for residents of Antwerp, are linked to a moment, a person or a feeling from the past that they want to evoke again. The playlist will be further expanded in the coming years. The ALTARPHONE was placed at the Altar of Antwerp, an object as a gateway to the playlist, along with a song added to the list. Gerardo Salinas together with the artists Gea Zazil, Joana Rossi, Juan Carlos Bonifaz, Lucila Guichón and Javier Perugachi make a performative guided tour.

A PLAYLIST

Certaines chansons nous ramènent à un moment passé de notre vie. Elles construisent un pont vers nos souvenirs et nos sentiments. Gerardo Salinas, Lucila Guichón et Joana Rossi ont créé pour l'Altaar van Antwerpen A PLAYLIST: la bande sonore de la ville. Cette liste se compose de chansons liées à un moment, une personne ou un sentiment du passé des Anversois qu'ils veulent faire ressurgir. La liste de lecture se complètera au fur et à mesure des années. L'Altaar van Antwerpen contient l'ALTARPHONE, un objet qui agit comme un passerelle vers la liste de lecture, ainsi qu'une chanson ajoutée à la liste. Gerardo Salinas et les artistes Gea Zazil, Joana Rossi, Juan Carlos Bonifaz, Lucila Guichón et Javier Perugachi font une visite guidée performative.

ALTARPHONE : objet assemblé ; haut-parleur et archivage avec QR-code comme port vers la liste de lecture.

Vidéo d'artistes anversois qui ont apporté leur contribution à la liste de lecture.

Met dank aan - with thanks to - merci - gracias a:

Israel Alonso, Aldo Aranda, Arenberg, Melek Arslan, Ken Bergers, Luisa Bernal, Ken Bernal, Barbara Bervoets, Bibliotheek Permeke, Vincent Boele, Bart Boudewijns aka SMOK, Juan Carlos Bonifaz, Martha Carmona, Elizabeth Carrasco, Centro de Estudios Mexicanos (CEM) de la Universidad de Amberes, Alex Cordova, Rojo Cordova, Lorenzo De Brabandere, Sandra Delgadillo, Lorena Iglesias, Rocío Del Moral, De Studio, Yentl De Werdt, Bárbara Echevarría, Rocío Forero, Cuauhtémoc Garmendia, Jasper Jeensma, Jelle Jesper, KOP, KVS, Los Diablos del Cerro de las Tablas, Ismail L'hamiti, Patricia López, Valeria López, Ivan Moiseeff, Mundana, Nele Paelinck, Cathy Pelgrims, Javier Perugachi, Jeanette Rojas Dib, Sylvia Reyes, Yulma Serrano, Roman Santos, Delphine Somers, Younes Vandenbroeck, Natalia Velazco Placencia, Gaby van den Abeele, Tammy Wille, Lieve Willekens, wpZimmer, Sumeya Yaman, Zilvermuseum Provincie Antwerpen, Aimée Zito Lema & many more.

Credits

Tekst: Mestizo Arts Platform in samenwerking met Arkasha Keysers

Foto's: Lucila Guichón, MAS, Lieven Symaey (foto ROJO), Cuauthémoc Garmendia, Elizabeth Carrasco, Tine de Pourcq

Ontwerp: Rein Vyncke

www.mestizoartsplatform.be/altaar

